

Suvestinė redakcija nuo 2020-05-30

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [35-1734](#), i. k. 1122070ISAK000V-482

Nauja redakcija nuo 2015-07-01:

Nr. [V-479](#), 2015-05-08, paskelbta TAR 2015-05-08, i. k. 2015-06979

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL FORMALIOJO PROFESINIO MOKYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2012 m. kovo 15 d. Nr. V-482

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 9 punktu,

t v i r t i n u Formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašą (pridedama).

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

GINTARAS STEPONAVIČIUS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. V-482 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-479 redakcija)

FORMALIOJO PROFESINIO MOKYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato mokymo pagal formaliojo profesinio mokymo programą (toliau – profesinio mokymo programa) ar jos modulį planavimą ir profesinio mokymo programų įgyvendinimą.

2. Tvarkos aprašu vadovaujasi profesinio mokymo įstaiga, laisvasis mokytojas ir kitas profesinio mokymo teikėjas (bendrojo ugdymo mokykla, įstaiga, organizacija, įmonė, kuriai profesinis mokymas nėra pagrindinė veikla), įstatymų nustatyta tvarka turintis teisę vykdyti pirminį ir formalųjį tęstinį profesinį mokymą (toliau – Teikėjas).

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS PROFESINIO MOKYMO PROGRAMOS AR JOS MODULIO ĮGYVENDINIMO PLANAVIMAS

4. Planuodamas įgyvendinti profesinio mokymo programą ar jos modulį, Teikėjas numato, kad profesinis mokymas atitiktų profesinio mokymo programoje nustatytus reikalavimus.

5. Planuodamas įgyvendinti profesinio mokymo programą ar jos modulį, Teikėjas juos pritaiko darbo rinkos ir mokinių poreikiams (aprašo modulius, konkretina tai, kas programoje buvo rekomenduojama, įvardija turimus išteklius, apsisprendžia, kuriuos pasirenkamuosius modulius įgyvendins). Vykdamas pirminį profesinį mokymą, kartu su profesinio mokymo programa įgyvendinamos kitais teisės aktais nustatytos kitos švietimo programos.

6. Teikėjas, atsižvelgdamas į darbo rinkos poreikį ir nekeisdamas bendros profesinio mokymo programos apimties, gali savarankiškai keisti iki 15 proc. jos turinio. Profesinio mokymo programos privalomieji moduliai nekeičiami (o profesinio mokymo programų, parengtų iki 2015 m. balandžio 2 d., nekeičiama standartizuota dalis). Teikėjo pritaikytą profesinio mokymo programą tvirtina Teikėjo vadovas. Patvirtintos profesinio mokymo programos skelbiamos Teikėjo interneto svetainėje.

7. Teikėjo vykdomų profesinio mokymo programų ar jų modulių įgyvendinimo planas (toliau – Mokymo planas), kurį Teikėjo vadovas ar jo įgaliotas asmuo tvirtina iki mokymo proceso pradžios, rengiamas, vadovaujantis profesinio mokymo programų reikalavimais ir atsižvelgiant į mokinių ugdymosi poreikius, įvertinus bendradarbiavimo susitarimus su darbdaviais. Tęstinio profesinio mokymo teikėjas gali naudoti nepakeistą profesinio mokymo programoje, parengtoje iki 2015 m. balandžio 2 d., pateikiamą mokymo planą ir jo netvirtinti.

8. Teikėjas, atsižvelgdamas į regiono ūkio poreikius, gali perskirstyti dalį profesinio mokymo programai, sudarytai iš atskirų modulių (modulinei programai), įgyvendinti skirto laiko (rekomenduojamų kontaktiniam darbui valandų) tarp modulių. Nekeičiama bendra įgyvendinimo trukmė valandomis, profesinio mokymo programos ir modulių apimtis kreditais. Kiekvieno kredito

kontaktiniam darbui rekomenduojamų valandų skaičius (22 valandos) negali būti sumažintas daugiau nei 15 proc. Teikėjas privalo laiduoti mokinio patenkinamą mokymosi pasiekimų lygį ir įgyjamas kompetencijas. Teikėjas, perskirstydamas kontaktines valandas tarp modulių, turi Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centrui pateikti tokią informaciją: profesinio mokymo programos pavadinimą, modulių, kurių kontaktinės valandos perskirstomos, sąrašą su nurodytomis įgyvendinimo valandomis ir kontaktinių valandų perskirstymo pagrindimą.

9. Mokymo planas sudaromas:

9.1. visai profesinio mokymo programai įgyvendinti, kai asmenys siekia įgyti kvalifikaciją, mokydamiesi nuosekliai be mokymosi pertraukų (išskyrus mokinių ligos, nėštumo ir gimdymo, vaiko priežiūros ir kitais Teikėjo nustatytais atvejais suteiktas akademinės atostogas);

9.2. profesinio mokymo programos moduliui įgyvendinti, kai asmenys siekia įgyti kvalifikaciją, mokydamiesi pagal atskirus programos modulius pas vieną ar kelis Teikėjus nenuosekliai (su pertraukomis tarp atskirų profesinio mokymo programos modulių), arba siekia įgyti tik kompetenciją.

10. Mokymo plane nurodomas profesinio mokymo programos pavadinimas, kodas, mokymo trukmė, profesinio mokymo programos moduliai ar dalykai ar kitos mokymo turinio sudedamosios dalys, jų mokymosi eilės tvarka, skiriamas valandų skaičius, teorinio ir praktinio mokymo bei praktikos trukmė, mokinių atostogų (jei yra) trukmė ir kiti mokymo proceso organizavimo nustatymai.

11. Atsižvelgiant į mokinio poreikius ir Teikėjo galimybes, mokiniui gali būti sudaromas individualus mokymo planas.

12. Vykdamas pirminį profesinį mokymą, vadovaujamas atitinkamų mokslo metų bendraisiais profesinio mokymo planais, tvirtinamais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro. Profesinio mokymo programą vykdamas kartu su bendrojo ugdymo programa, vadovaujamas ir atitinkamų mokslo metų bendraisiais ugdymo planais, tvirtinamais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro.

13. Profesinio mokymo programa ar jos modulis gali būti įgyvendintas per ilgesnį ar trumpesnį, nei numatyta bendra programos ar jos modulio trukmė, laiką, atsižvelgiant į galimybes, mokinio darbo ir mokymosi krūvį. Profesinio mokymo programos ar jos modulio įgyvendinimo trukmė įrašoma į profesinio mokymo sutartį.

14. Mokymo planui įgyvendinti sudaromas mokymo tvarkaraštis.

15. Priimtų mokytiis asmenų ankstesni mokymosi pasiekimai, įgyti mokantis pagal formaliojo ir neformaliojo profesinio mokymo programas, kitas švietimo programas, darbo patirties arba savišvietos būdu įgytos žinios, praktiniai įgūdžiai ar kompetencijos įskaitomi, vadovaujantis Ankstesnio mokymosi pasiekimų užskaitymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. ISAK-72 „Dėl Ankstesnio mokymosi pasiekimų užskaitymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, panaudojant lėšas, skirtas profesinio mokymo programoms vykdyti.

16. Teikėjas privalo sudaryti sąlygas mokytiis pagal pradinio ar pagrindinio ugdymo programas mokiniui iki 16 metų.

17. Asmenų, kuriems laikinai atimta ar apribota laisvė, profesinis mokymas organizuojamas ir vykdomas, vadovaujantis Tvarkos aprašu ir Nuteistųjų, atliekančių laisvės atėmimo bausmes, profesinio mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. balandžio 8 d. nutarimu Nr. 264 „Dėl suimtųjų ir nuteistųjų, atliekančių laisvės atėmimo bausmes, bendrojo lavinimo ir profesinio mokymo organizavimo“.

18. Asmenų mokymas pagal darbuotojų saugos ir sveikatos mokymo programas organizuojamas, vadovaujantis Tvarkos aprašu ir Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendraisiais nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio

17 d. įsakymu Nr. A1-287/V-611 „Dėl Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų patvirtinimo“.

III SKYRIUS

PROFESINIO MOKYMO PROGRAMOS AR JOS MODULIO ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

PROFESINIO MOKYMO PROGRAMOS AR JOS MODULIO ĮGYVENDINIMO BENDROSIOS NUOSTATOS

19. Profesinis mokymas gali būti organizuojamas mokykline ar pameistrystės forma, tai nurodant profesinio mokymo sutartyje.

20. Mokymo veiklos trukmė:

20.1. teorinio ir praktinio mokymo veiklos vieneto trukmė yra 45 minutės (viena akademinė valanda). Praktinio mokymo veiklos, vykdomos darbo vietoje, vieneto trukmė gali būti 60 min., jei taip nustatoma profesinio mokymo sutartyje;

20.2. darbo vietoje vykdomos praktikos veiklos vieneto trukmė – 60 minučių;

20.3. praktikos arba realioje darbo vietoje vykdomo praktinio mokymo metu pertraukos gali būti nustatomos, atsižvelgiant į įmonės, įstaigos, organizacijos darbo tvarkos taisykles ar kitus vidaus darbo tvarką reglamentuojančius dokumentus;

20.4. mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ir neįgaliųjų asmenų mokymo veiklos ir pertraukų trukmė nustatoma, atsižvelgiant į jų poreikius.

21. Profesinio mokymo apskaita (mokymo turinio, mokinių lankomumo, mokymosi pasiekimų vertinimo ir kita informacija) tvarkoma profesinio mokymo ir praktikos dienynuose, kurių formą tvirtina švietimo ir mokslo ministras.

22. Mokymo pasiekimų vertinimas:

22.1. vertinimo mokymo procese būdą nustato Teikėjo vadovas ar jo įgaliotas asmuo;

22.2. vykdant pirminį profesinį mokymą, mokinių mokymosi pasiekimai apibendrinami mokymo laikotarpiu (pusmečio, metų ir (ar) galutinis) arba moduliui pasibaigus. Vykdamas tęstinį mokymą – moduliui ir (ar) mokymui pasibaigus. Teikėjo vadovas ar jo įgaliotas asmuo gali nustatyti kitus tarpinius atsiskaitymus.

23. Vertinimo rezultatai pateikiami įrašais ir (arba) taikant 10 balų vertinimo sistemą:

23.1. patenkinamas įvertinimas – įrašai: „atleista“ („atl.“), „įskaityta“ („įsk.“), „atlikta“ ar 4–10 balų įvertinimas;

23.2. nepatenkinamas įvertinimas – įrašai: „neįskaityta“ („neįsk.“), „neatlikta“ ar 1–3 balų įvertinimas.

24. Mokinio nors vieno mokomojo dalyko (modulio) tarpinius pasiekimus įvertinus nepatenkinamai, remiantis mokytojų pateiktais siūlymais, sudaromos sąlygos savarankiškai pasirengti atsiskaityti ir nustatoma atsiskaitymo data.

25. Mokinys, priimtas mokytis į valstybės finansuojamą profesinio mokymo programą ar jos modulį, kartoti kurso pagal profesinio mokymo programą nepaliekamai.

26. Mokinys laikomas baigusių profesinio mokymo programą ar jos modulį, jei visų mokomųjų dalykų (modulių) jo mokymosi pasiekimai įvertinami patenkinamai.

27. Asmuo, baigęs profesinio mokymo programą, įgyja teisę į jo įgytų tai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų įvertinimą.

28. Mokinys laikomas nebaigusių profesinio mokymo programos ar jos modulio, jei jis nepasiekė visų profesinio mokymo programoje ar modulyje numatytų mokymosi rezultatų, jei ne visų mokomųjų dalykų (modulių) jo mokymosi pasiekimai buvo įvertinti patenkinamai arba jei jis neatliko 1/3 praktikos programos dalies ar neįvykdė praktikos programos reikalavimų.

ANTRASIS SKIRSNIS

PROFESINIO MOKYMO PROGRAMOS AR JOS MODULIO ĮGYVENDINIMAS MOKYKLINE FORMA

29. Mokyklinę profesinio mokymo organizavimo formą taiko profesinio mokymo įstaiga ar kita mokykla, kurioje vykdomas teorinis ir praktinis mokymas.

30. Profesinio mokymo įstaigai sudarius profesinio mokymo sutartį su įmone, įstaiga, organizacija, kuriai profesinis mokymas nėra pagrindinė veikla, ūkininku, laisvuoju mokytoju ir mokiniu, praktinis mokymas ir (ar) praktika gali būti vykdoma profesinio mokymo programos reikalavimus atitinkančioje darbo vietoje.

31. Mokytis pagal profesinio mokymo programą pirmajai kvalifikacijai įgyti pirmo kurso grupė sudaroma, kai susirenka 25 ir daugiau mokinių. Jei į grupę priimami mokiniai, dėl įgytų ar įgimtų sutrikimų turintys didelių arba labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, atitinkamai gali būti mažinamas nustatytas mokinių skaičius grupėje, t. y. vienas mokinyš prilyginamas dviem. Grupėje gali būti ne daugiau kaip 3 mokiniai, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintys didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių. Mokinių, turinčių nežymų, atskirais atvejais – vidutinį intelekto sutrikimą, grupė sudaroma, kai jų yra 20 (vienas mokinyš, turintis vidutinį sutrikimą, prilyginamas dviem), aklųjų – kai yra 8, kurčiųjų – kai yra 8, silpnaregių – kai yra 12, neprigirdinčiųjų, kochlearinių implantų naudotojų – kai yra 12 mokinių.

32. Jei nėra galimybių arba poreikio suformuoti darbo rinkai reikalingoms profesijoms grupes pagal 30 punkte nustatytą mokinių skaičių grupėje, suderinus su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (dalyvių susirinkimu), savininku, galima sudaryti mažesnes grupes arba jungti dvi mažesnes skirtingų profesinio mokymo programų grupes į vieną jungtinę grupę, tačiau profesinis mokymas finansuojamas iš valstybės biudžeto lėšų, neviršijant Teikėjui patvirtintų asignavimų.

33. Profesijos praktiniam mokymui arba praktiniam mokymui, vykdomam kartu su teoriniu mokymu, mokomoji grupė dalijama į pogrupius, kai grupėje yra 20 ir daugiau mokinių. Profesijos praktiniam mokymui, vykdomam pagal profesinio mokymo programą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, grupė gali būti dalijama į du pogrupius, neatsižvelgiant į mokinių skaičių.

34. Tęstinio profesinio mokymo grupės mokinių skaičius negali būti didesnis už skaičių, nurodytą Teikėjo dokumentuose, pateiktuose Pasirengimo vykdyti formaliojo profesinio mokymo programas ekspertizės atlikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. ISAK-38 „Dėl Pasirengimo vykdyti formaliojo profesinio mokymo programas ekspertizės atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Pasirengimo vykdyti formaliojo profesinio mokymo programas ekspertizės atlikimo tvarkos aprašas), nustatyta tvarka.

35. Vykdamas pirminį profesinį mokymą, asmeniui keisti profesinio mokymo programą į kitą profesinio mokymo programą gali būti leidžiama, atsižvelgus į mokinio prašymą ir Teikėjo galimybes. Tokiu atveju šalys susitaria dėl profesinio mokymo sutarties pakeitimo, kuris yra registruojamas. Mokinys turi atsiskaityti už teorinio mokymo dalykus, kurių nebuvo mokėsis, tačiau tai neturi sudaryti daugiau nei 1/4 dalies visos profesinio mokymo programos, ir atlikti praktinio mokymo programos dalį.

36. Mokinį, kuris mokėsi pagal profesinio mokymo programą kartu su bendrojo ugdymo programa, keliant į aukštesnį kursą, vadovaujamas Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“. Keliamas į aukštesnį kursą mokinyš:

36.1. tęsia mokymąsi pagal abi programas, jei abiejų programų visų dalykų metiniai mokymosi pasiekimai įvertinti patenkinamai;

36.2. tęsia mokymąsi pagal programą, kurios visų dalykų metiniai mokymosi pasiekimai įvertinti patenkinamai, ir siekia kitos programos patenkinamų mokymosi pasiekimų rezultatų;

36.3. tęsia mokymąsi pagal profesinio mokymo programą, kurios visų dalykų metiniai mokymosi pasiekimai įvertinti patenkinamai.

37. Praktikos organizavimas:

37.1. Praktiką atlieka tik tas mokinys, kuris yra išklauses su praktika susijusių profesinio mokymo programos dalykų (modulių) kursą ir pasirengęs saugiai ją atlikti darbo vietoje.

37.2. Praktika gali būti ištisinė arba suskaidyta į atskiras dalis.

37.3. Praktika gali būti atliekama įmonėje, įstaigoje, organizacijoje, ūkininko ūkyje, o nesant galimybių, – Teikėjo profesinio mokymo bazėje. Dirbantis mokinys praktiką gali atlikti savo darbo vietoje, atitinkančioje profesinio mokymo programos nustatytus reikalavimus.

37.4. Praktikos vietose turi būti profesinio mokymo programos reikalavimus atitinkantys technologiniai įrengimai, sukomplektuoti reikalingi ir tvarkingi darbo įrankiai, kitos technologinės priemonės ir asmeninės apsaugos priemonės.

37.5. Už praktikos darbo vietoje organizavimą ir koordinavimą atsakingą darbuotoją (toliau – praktikos koordinatorius) skiria įmonė, įstaiga, organizacija, ūkininkas arba kitas į praktiką priėmęs fizinis asmuo, įsipareigojęs profesinio mokymo sutartyje organizuoti ir vykdyti praktiką.

37.6. Praktikai darbo vietoje vadovauti profesijos mokytoją (toliau – praktikos vadovas) skiria Teikėjas.

37.7. Praktikos vadovas parengia praktikos programą, pagal kurią mokiniui nustatomos praktikos užduotys.

37.8. Jei mokinys dalį kompetencijų, numatytų praktikos programoje, įgyja per trumpesnę laiką, praktikos vadovas, suderinęs su praktikos koordinatoriumi, gali koreguoti praktikos programą, netrumpindamas bendro praktikos laiko.

37.9. Mokiniai, prieš pradėdami darbus, instruktuojami, vadovaujantis Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir darbuotojų, darbdavių susitarimu pasiūstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, instruktavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2012 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-240 „Dėl Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir darbuotojų, darbdavių susitarimu pasiūstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, instruktavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, jeigu mokymo metu naudojamosi techninėmis priemonėmis (mašinomis, įrenginiais, aparatais, prietaisais, įrankiais, įtaisais). Išklause instruktažą, mokiniai pasirašo profesinio mokymo dienyne.

37.10. Mokinio praktikos rezultatus vertina praktikos koordinatorius pagal praktikos vadovo pateiktas rekomendacijas, atitinkančias profesinio mokymo programą.

37.11. Teikėjas, nustatęs, kad įmonė, įstaiga, organizacija, ūkininkas ar kitas fizinis asmuo pažeidžia profesinio mokymo sutartyje numatytas sąlygas, sprendžia klausimą dėl kitos mokinio praktikos atlikimo vietos skyrimo.

37.12. Asmenims, kuriems laikinai atimta ar apribota laisvė, praktika darbo vietoje gali būti neskiriama, jei nėra galimybių ją įgyvendinti laisvės atėmimo vietos įmonėje.

3 skirsnis. *Neteko galios nuo 2020-05-30*

Skirsnio naikinimas:

Nr. [V-808](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11556

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, Įsakymas

Nr. [V-479](#), 2015-05-08, paskelbta TAR 2015-05-08, i. k. 2015-06979

Dėl švietimo ir mokslo ministro 2012 m. kovo 15 d. įsakymo Nr. V-482 „Dėl Formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Įsakymas

Nr. [V-808](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11556

Dėl švietimo ir mokslo ministro 2012 m. kovo 15 d. įsakymo Nr. V-482 „Dėl Formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo